

Scabiës

Bijlage 6: Behandelgroepen

Bij de behandeling van scabiës is het van belang dat de patiënt en alle contactpersonen gelijktijdig met een scabicide middel behandeld worden, omdat er anders direct na behandeling herbesmetting kan plaatsvinden vanuit nog onbehandelde personen. Ook personen in de vastgestelde behandelgroep die al een behandeling hebben gehad vanwege klachten dienen op het gemeenschappelijke behandelmoment weer mee behandeld te worden, onafhankelijk van het moment waarop de vorige behandeling heeft plaatsgevonden. Alle personen uit de behandelgroep dienen zich goed en tegelijkertijd te kunnen voorbereiden en behandelen, hetgeen voor een instelling een forse logistieke operatie betreft.

NB Bij groepsbehandeling hebben de klinische gevallen al vóór de groepsbehandeling uit een behandeling gehad: zij dienen tegelijk met de groepsbehandeling een tweede behandeling te krijgen. Deze collectieve behandeling kan op één dag georganiseerd te worden, bij voorkeur 7 tot 14 dagen na de 1e behandeling.

Behandelgroep gewone scabiës

Bij gewone scabiës bestaat de behandelgroep uit mensen die langdurig (> 15 minuten) of frequent huidcontact met een patiënt hebben gehad in de besmettelijke periode. Dus bijvoorbeeld: een bed delen met de patiënt, verzorgd worden door de patiënt, kleine kinderen die geknuffeld worden door de patiënt (of die zelf de patiënt zijn) of mensen die de patiënt zelf verzorgen.

Personen die geen of korter dan 15 minuten huidcontact hebben gehad met een gewone scabiëspatiënt lopen geen significant risico op scabiës en dienen hierover geïnformeerd en voorgelicht te worden. Er kan afgewacht worden of deze personen klachten krijgen in de 6 weken na het contact. Deze mensen hebben een laag risico op scabiës.

Behandelgroep scabiës crustosa en tussenvormen met veel mijten

Bij scabiës crustosa en tussenvormen met veel mijten zal uitgebreid contactonderzoek dienen plaats te vinden naar alle mensen die bij de patiënt in de leefruimte zijn geweest of contact hebben gehad met diens kleding of beddengoed bijvoorbeeld medewerkers van de linnenkamer, omdat al deze personen gelijktijdig mee behandeld dienen te worden.

De behandelgroep kan pas gedefinieerd worden als de besmettelijke periode van de index bepaald is. Deze periode is te markeren als het moment (datum) waarop het eerste secundaire geval van scabiës zich openbaart gerelateerd aan deze index. Vaak volgen binnen 2 weken meerdere medewerkers, familieleden en bezoekers met nachtelijke jeukklachten.

Men neemt dan een maximaal veilige periode van minimaal 6 weken (incubatieperiode) voorafgaand aan de eerste jeuk- en/of huidklachten van de index (zie ook 9.1) als de eerste periode waarop al besmettingen hebben kunnen optreden toen de index nog een klassieke scabiës had en de 6 weken voorafgaand aan de eerste van vele secundaire besmettingen als het begin van de zeer besmettelijke periode. Er zijn bij scabiës crustosa veel nieuwe besmettingen in korte tijd (paar weken) te betreuren.

Alle personen die in de bovengenoemde periode, waar frequent secundaire besmettingen optraden en die in dezelfde leefruimte geweest zijn als de index met scabiës crustosa of een tussenvorm kunnen als blootgesteld aan scabiësmijten beschouwd worden en behoren tot de behandelgroep.

Deze inventarisatie kost veel tijd en de groepsbehandeling vindt om die reden pas na gemiddeld 2 weken plaats zodat alle blootgestelden in kaart gebracht zijn.

- **Schema behandelgroep thuis (buiten de (thuis)zorg of instelling)**

Opmerking vooraf. Met 'klachten' wordt bedoeld: klachten die kunnen wijzen op scabiës: (nachtelijke) jeuk, huidafwijkingen (met name op de voorkeursplaatsen: tussen de vingers, zijkanten en plooiën van de handpalm, buigzijde van de pols, strekzijde van de ellebogen, de mediale voetrand, enkel en wreef).

Een arts dient de klinische diagnose te stellen en een poging te doen om positief schraapsel te verkrijgen. Bij twijfel over de diagnose insturen naar een dermatoloog. Nieuwe gevallen binnen de groep (gezin/klas) kunnen, indien de klinische verschijnselen van scabiës aanwezig zijn, daarna epidemiologisch gerelateerd worden aan de persoon met het positieve schraapsel.

Situatie	Indexpatiënt met gewone scabiës	Indexpatiënt met scabiës crustosa of tussenvorm met veel mijten. (niet in een zorginstelling of thuiszorg)
Huishoudcontacten van de index: bedpartners, inwonende kinderen < 13 jaar, huisgenoten.	Allen behandelen. Indien klachten: laten onderzoeken en bij bevestigde scabiës eveneens beschouwen als indexpatiënt om contacten te inventariseren.	Allen behandelen. Indien klachten: laten onderzoeken en bij bevestigde scabiës eveneens beschouwen als indexpatiënt om contacten te inventariseren.
Nauwe contacten: logees, oppassers, inwonende broertjes en zusjes ≥13 jaar, 'onafscheidelijke speelkameraadjes'.	Slechts behandelen indien > 15 min. lichamelijk contact (bijvoorbeeld knuffelen bij kleine kinderen), anders inlichten en monitoren. Indien klachten: laten onderzoeken en bij bevestigde scabiës eveneens beschouwen als indexpatiënt om contacten te inventariseren.	Allen behandelen. Indien klachten: laten onderzoeken en bij bevestigde scabiës eveneens beschouwen als indexpatiënt om contacten te inventariseren.
Overige contacten (< 15 min. lichamelijk contact, in leefruimte indexpatiënt geweest).	Informereren en 6 weken monitoren.	Allen behandelen. Indien klachten: laten onderzoeken en bij bevestigde scabiës eveneens beschouwen als indexpatiënt om contacten te inventariseren.

- **Schema behandelgroep binnen de zorg of een instelling**

In dit geval dient microscopisch onderzoek (bij minimaal één patiënt) positief schraapsel te hebben opgeleverd! Immers er wordt nooit een groepsbehandeling opgestart zonder een laboratorium diagnose van scabiës!

Opmerking vooraf. Met 'klachten' wordt bedoeld: klachten die kunnen wijzen op scabiës: (nachtelijke) jeuk, huidafwijkingen (met name op de voorkeursplaatsen: tussen de vingers, zijkanten en plooiën van de handpalm, buigzijde van de pols, strekzijde van de ellebogen, de mediale voetrand, enkel en wreef).

Met bezoek wordt bedoeld: bezoek dat risico heeft gelopen doordat het minder dan 6 weken geleden in dezelfde ruimte verbleef als de indexpatiënt.

1^e ring	2^e ring
Afdelingsgenoten en medebewoners op andere afdelingen in dezelfde instelling of aanpalende instelling die gebruik maken van dezelfde faciliteiten (aula/kerk/restaurant/kapper/fysiotherapeut etc. en personeel als de index/bron.	Partners en huisgenoten van bezoek en personeel.
Bezoek (denk ook aan open dagen/sinterklaasviering/verjaardagviering etc.)	Partners en huisgenoten van bezoek.
Verzorgend personeel, en personen met > 15 min. lichamelijk contact Bij scabiës crustosa en tussenvorm: ook personeel linnenkamer. Personeel	Partners en huisgenoten van personeel. Bij scabiës crustosa en

linnenkamer volgen in monitorfase.	tussenvorm: ook partners en huisgenoten van personeel linnenkamer.
Kamergenoten tot 6 weken voor de eerste ziektedag van de eerste scabiëspatiënt, index/bron, die naar huis ontslagen zijn .	Partners en huisgenoten van kamergenoten.
Ontslagen afdelingsgenoten en medebewoners van andere afdelingen of aanpalende instelling, die gebruik maken van dezelfde faciliteiten en personeel tot 6 weken voor de eerste ziektedag van de eerste scabiëspatiënt index/bron.	Partners en huisgenoten van afdelingsgenoten en medebewoners.

Contact	Indexpatiënt met gewone scabiës.	Uitbraak scabiës crustosa of grote uitbraak met gewone scabiës.
1 ^e ring met klachten	Behandelen en eveneens beschouwen als indexpatiënt om contacten te inventariseren. Wordt nogmaals meebehandeld met hetzelfde scabicide middel tijdens collectieve behandeldag (tijdspanne tussen de behandelingen maakt niet uit, voorkeur tussen 7 en 14 dagen)	Behandelen en eveneens beschouwen als indexpatiënt om contacten te inventariseren. Wordt nogmaals meebehandeld met hetzelfde scabicide middel tijdens collectieve behandeldag. (tijdspanne tussen de behandelingen maakt niet uit, voorkeur tussen 7 en 14 dagen)
1 ^e ring zonder klachten	Inlichten, monitoren Indien gebruik makend van thuiszorg of werkend in de zorg meebehandelen tijdens collectieve behandeldag.	Meebehandelen tijdens collectieve behandeldag.
2 ^e ring met klachten	Allen na bevestiging diagnostiek behandelen en eveneens beschouwen als indexpatiënt om contacten te inventariseren. Wordt nogmaals meebehandeld met hetzelfde scabicide middel tijdens collectieve behandeldag. (tijdspanne tussen de behandelingen maakt niet uit, bij voorkeur tussen 7 en 14 dagen)	Allen na bevestiging diagnostiek behandelen en eveneens beschouwen als indexpatiënt om contacten te inventariseren Worden nogmaals meebehandeld met hetzelfde scabicide middel tijdens collectieve behandeldag, (tijdspanne tussen de behandelingen maakt niet uit, bij voorkeur tussen 7 en 14 dagen)
2 ^e ring zonder klachten	Inlichten, monitoren.	Meebehandelen tijdens collectieve behandeldag.